Makro Analiz

Bütçe Dengesi

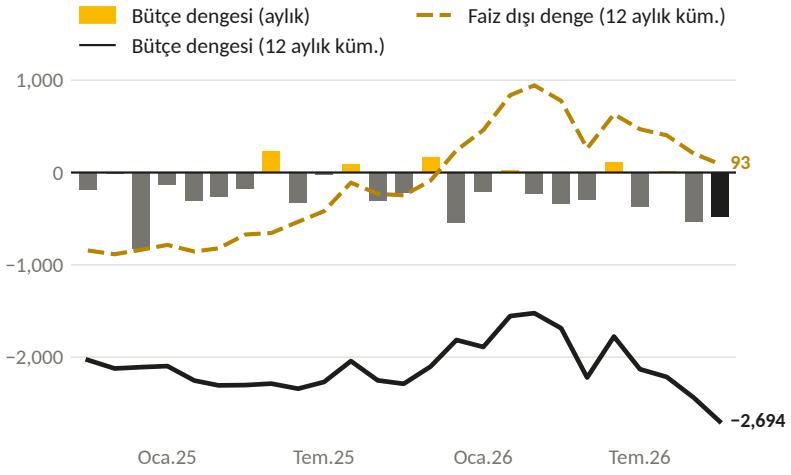
Ekim 2026

Merkezi yönetim bütçe dengesi Ekim ayında 481.1 milyar TL açık verdi.

Bütçe dengesi (Ekim)	Faiz dışı denge (Ekim)	Ocak–Ekim bütçe açığı	Yıl sonu açık hedefine ulaşma
−481.1 mlr TL	**−179.8** mlr TL	**2,321.4** mlr TL	**%85.6**
Ekim 2025: **−223.2 mlr TL**	Ekim 2025: **−65.8 mlr TL**	Yıllık artış: **%61.2**	Hedef: **2,712.7 mlr TL** açık

Grafik 1

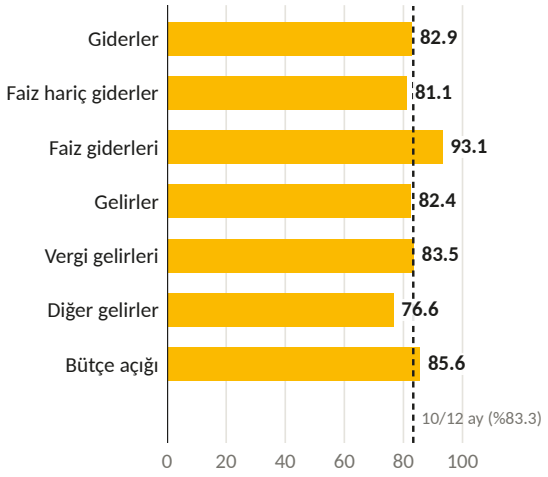
Bütçe dengesi milyar TL

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Grafik 2

Ocak–Ekim gerçekleşmesi yıl sonu hedefine oranı, %

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Ekim ayı dengesi

Merkezi yönetim bütçe dengesi, 2025 yılı Ekim ayında 223.2 milyar TL açık verirken, 2026 yılı Ekim ayında 481.1 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge ise geçen yılın Ekim ayında 65.8 milyar TL açık verirken, bu yılın aynı ayında 179.8 milyar TL açık verdi. 12 aylık kümülatif verilere göre merkezi yönetim bütçe açığı bir önceki aya göre artarak 2 trilyon 694.5 milyar TL'ye yükselirken, faiz dışı fazla 92.5 milyar TL'ye geriledi.

Ocak–Ekim dönemi

Merkezi yönetim bütçe açığı, 2025 yılının Ocak-Ekim döneminde 1 trilyon 440.5 milyar TL seviyesinde gerçekleşirken, 2026 yılının aynı döneminde yıllık bazda %61.2 artarak 2 trilyon 321.4 milyar TL'ye yükseldi. Faiz dışı denge ise 2025 yılının ilk on ayında 379.3 milyar TL fazla verirken, 2026 yılının aynı döneminde 231 milyar TL fazla verdi. 2026 yılı Ocak-Ekim döneminde bütçe gelirleri yıllık bazda %32 artarak 13 trilyon 406.1 milyar TL'ye, bütçe giderleri ise %35.7 artarak 15 trilyon 727.5 milyar TL'ye yükseldi.

Yıl sonu hedefi

Ocak–Ekim döneminde bütçe açığı yıl sonu hedefinin %85.6'sına ulaştı. Son beş yılda (2021–2025) aynı dönemde yıl sonu açığının ortalama %62.8'i gerçekleşmişti; oran 2021 yılında %39.7, 2025 yılında %79.4 idi. Hedefe ulaşma oranı gelirlerde %82.4 (son beş yılın ortalaması %78.1) ve giderlerde %82.9 (son beş yılın ortalaması %75.2) oldu. Gelir ve giderlerde Ocak-Ekim dönemindeki yıllık artış oranları (%32.1 ve %35.7) Kasım ve Aralık'ta aynı oranda gerçekleşirse, yıl sonu bütçe dengesi 2 trilyon 924.3 milyar TL açık olarak hesaplanmaktadır (hedef: 2 trilyon 712.7 milyar TL açık).

Gelirler

Gelirler tarafında, bütçe gelirleri Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre %13.2 artarak 1 trilyon 298.3 milyar TL'ye yükseldi. Bütçe gelirlerinin %88'ini oluşturan vergi gelirleri ise yıllık bazda %16.9 artışla 1 trilyon 141.1 milyar TL olarak gerçekleşti. Vergi gelirleri içinde en yüksek paya sahip olan dâhilde alınan mal ve hizmet vergileri yıllık bazda %6.1 arttı. Bu kalemin alt bileşenlerinden özel tüketim vergisinde (ÖTV) yıllık azalış %19.8

oldu; petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV yıllık %59.8 azalırken; söz konusu düşüşte, yıl içerisinde uygulanan eşel mobil sisteminin vergi tahsilatını sınırlandırıcı etkisinin rol oynadığı ve uygulama sona ermesine karşın benzin ve motorinde ÖTV tutarlarının kademeli olarak artırılması nedeniyle tahsilat üzerindeki baskının devam ettiği değerlendirilmektedir. Bu ürünler dışındaki ÖTV gelirleri %5.6 azaldı. Dâhilde alınan mal ve hizmet vergilerindeki artışta en belirleyici alt kalem, yıllık 27.9 milyar TL artan tevkif suretiyle kesilen KDV oldu. Vergi gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler Ekim ayında yıllık bazda %21.7 artarken, yılın ilk on ayında ise birikimli olarak %45 arttı. Bu kalemin alt bileşenlerinden gelir vergisindeki artış Ekim ayında %31.3, yılbaşından bu yana %46.2 oldu. Gelir ve kazanç üzerinden alınan vergilerdeki artışta en belirleyici alt kalem, yıllık 93.9 milyar TL artan gelir vergisi tevkifatı oldu. Vergi gelirleri içinde üçüncü en yüksek paya sahip olan uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergiler ise yıllık bazda %29.8 artış kaydederken, bu gelişmede ithalde alınan katma değer vergisindeki %31.4'lük artış belirleyici oldu. Dâhilde ve ithalde alınan KDV'nin toplamı Ekim ayında yıllık %31 artarak 417.9 milyar TL'ye yükseldi (reel %1 artış). Kurumlar vergisi yılbaşından bu yana %41.7 artarak 1 trilyon 230.1 milyar TL'ye yükseldi (reel %10.3 artış). Ekim ayında vergi dışı gelirler de yıllık bazda %8.1 azalış gösterdi. Vergi dışı gelirlerdeki azalışta en belirleyici alt kalem, yıllık 15 milyar TL azalan özel bütçeli idarelerin gelirleri oldu.

Giderler

Giderler tarafında, bütçe giderleri Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre %29.9 artarak 1 trilyon 779.4 milyar TL'ye yükseldi. Faiz dışı giderler içerisinde en yüksek paya sahip olan cari transferler yıllık bazda %18.2 artışla 615.2 milyar TL olarak gerçekleşti. Cari transferlerdeki artışta en belirleyici alt kalem, yıllık 23.4 milyar TL artan Sosyal Güvenlik Kurumu'na emeklilik devlet katkısı ödemeleri oldu. Faiz dışı giderler içerisinde ikinci en yüksek paya sahip olan personel giderleri ise yıllık bazda %32.8 artarak 442 milyar TL'ye ulaştı. Personel giderlerindeki artışta en belirleyici alt kalem, yıllık 64 milyar TL artan zamlar ve tazminatlar (memurlar) oldu. Sermaye giderleri yıllık bazda %16.4 arttı, sermaye transferleri %12.7 azaldı. Sermaye giderlerindeki artışta en belirleyici alt kalem, yıllık 7.5 milyar TL artan sağlık tesisi yapım giderleri, sermaye transferlerindeki azalışta ise yıllık 21.4 milyar TL azalan sınıflandırmaya girmeyen diğer kurum, işletme ve hane halkına yapılan sermaye transferleri oldu. Faiz giderleri ise Ekim ayında yıllık bazda %91.4 artarak 301.3 milyar TL olurken, toplam bütçe giderlerinin %16.9'unu oluşturdu. Faiz giderlerindeki artışta en belirleyici alt kalem, yıllık 115.9 milyar TL artan TL cinsinden tahvillerin faiz giderleri oldu. Ekim ayında faiz giderinin 230.8 milyar TL'si iç borç faizi, 24.8 milyar TL'si dış borç faizi, 29.7 milyar TL'si kira sertifikası giderleri ve 12.4 milyar TL'si iskonto giderleri oldu. Son 12 ayda faiz giderleri vergi gelirlerinin %20.1'ine karşılık geldi (geçen yıl %19.9).

Tablo 1

Merkezi yönetim bütçesi milyar TL

milyar TL	Eki 2025	Eki 2026	% değişim	reel %	Oca–Eki 2025	Oca–Eki 2026	% değişim	reel %	2026 hedef	Gerçekleşen / hedef (%)
Giderler	1,370.3	1,779.4	29.9	0.1	11,592.5	15,727.5	35.7	3.5	18,978.8	82.9
Faiz hariç giderler	1,212.9	1,478.1	21.9	−6.1	9,772.7	13,175.1	34.8	2.7	16,237.2	81.1
Faiz giderleri	157.4	301.3	91.4	47.5	1,819.8	2,552.4	40.3	7.7	2,741.7	93.1
Gelirler	1,147.1	1,298.3	13.2	−12.8	10,152.0	13,406.1	32.0	1.2	16,266.1	82.4
Vergi gelirleri	976.0	1,141.1	16.9	−9.9	8,729.5	11,543.1	32.2	1.3	13,833.1	83.5
Diğer gelirler	171.1	157.2	−8.1	−29.2	1,422.5	1,863.0	31.0	0.8	2,433.0	76.6
Bütçe dengesi	**−223.2**	**−481.1**	**−115.5**	**–**	**−1,440.5**	**−2,321.4**	**−61.2**	**–**	**−2,712.7**	**85.6**
Faiz dışı denge	−65.8	−179.8	−173.2	–	379.3	231.0	−39.1	–	29.0	–

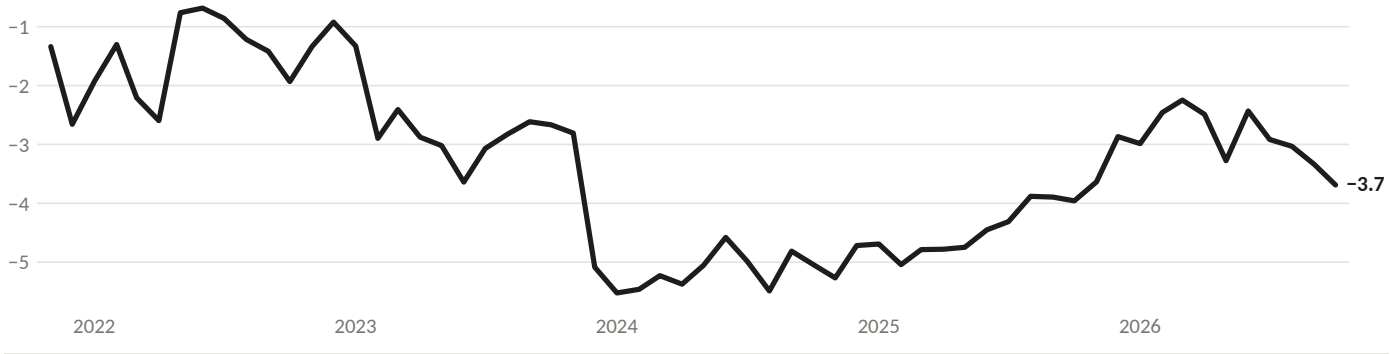
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TÜİK (reel değişim, TÜFE). Dengelerde % değişim (gerçekleşen − geçen yıl) / |geçen yıl| olarak hesaplanmıştır.

Reel görünüm ve GSYH oranları

Ekim ayında yıllık TÜFE %29.8 oldu. Bu oranla indirgendiğinde gelirler reel olarak %12.8 azaldı, giderler %0.1 arttı. Reel olarak vergi gelirleri %9.9 azaldı, faiz dışı giderler %6.1 azaldı ve sermaye giderleri %10.3 azaldı. Yılbaşından bu yana gelirler reel %1.2 arttı, giderler %3.5 arttı. 12 aylık bütçe açığının GSYH'ye oranı %3.7 oldu (geçen yıl %4.3).

Grafik 3

Bütçe dengesinin GSYH'ye oranı 12 aylık toplam, %; GSYH ayın sonuna kadar biten son dört çeyrek

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TÜİK

Hazine nakit dengesi ve borçlanma

Hazine nakit dengesi Ekim ayında 329.9 milyar TL açık verdi (geçen yıl: 196 milyar TL açık). Hazine aynı ay net 288.1 milyar TL iç borçlanma, net 150.8 milyar TL dış borç ödemesi yaptı. İç borç çevirme oranı Ekim ayında %107.3 oldu (yılbaşından: %91.6). Nakit borçlanmanın ortalama maliyeti yıllık bileşik %34.8, ortalama vadesi 34.8 ay oldu. Merkezi yönetim borç stoku Eylül 2026 sonunda 16 trilyon 202.2 milyar TL oldu ve yıl başına göre %18.5 arttı. Stokun %49.3'ü TL, %50.7'si döviz cinsinden; %64.5'i sabit, %30.9'u değişken faizli, %4.6'sı TÜFE'ye endeksli.

Tablo 2

Hazine nakit dengesi ve borçlanma

Gösterge	Eki 2025	Eki 2026	Oca–Eki 2026
Nakit dengesi (milyar TL)	−196.0	−329.9	−2,201.5
Faiz dışı denge, nakit (milyar TL)	−36.7	−50.9	260.7
İç borçlanma, net (milyar TL)	88.7	288.1	1,742.1
Dış borçlanma, net (milyar TL)	−84.4	−150.8	−22.2
İç borç çevirme oranı (%)	81.5	107.3	91.6
Nakit borçlanma maliyeti (%, yıllık bileşik)	38.0	34.8	–
Nakit borçlanma vadesi (ay)	38.3	34.8	–

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı (Kamu Finansmanı İstatistikleri). Çevirme oranı: iç borçlanma / iç borç servisi.

Değerlendirme

Ekim ayında giderler yıllık %29.9, gelirler %13.2 arttı ve merkezi yönetim bütçesi 481.1 milyar TL açık verdi. Reel olarak gelirler %12.8 azaldı, giderler %0.1 arttı. Faiz dışı denge 179.8 milyar TL açık verdi (geçen yıl: 65.8 milyar TL açık). 12 aylık bütçe açığının GSYH'ye oranı %3.7 oldu. Gelir tarafında vergi tahsilatını destekleyen düzenlemelere karşın eşel mobil uygulamasının yıl içerisindeki etkileri ÖTV gelirlerini sınırlandırırken, harcamalar tarafında faiz giderlerindeki artış ve diğer cari harcamaların seyri bütçe dengesi üzerinde baskı oluşturmaya devam etti. Özellikle giderlerdeki yıllık artışın gelir artışının belirgin biçimde üzerinde gerçekleşmesi, bütçe açığındaki genişlemede belirleyici oldu.

Ocak–Ekim açığı yıl sonu hedefinin %85.6'sına ulaştı. Faiz giderleri son 12 ayda vergi gelirlerinin %20.1'ine karşılık geldi. Hazine Ekim ayında iç borç servisinin %107.3'ünü çevirdi. Son beş yılda aynı dönemde yıl sonu açığının ortalama %62.8'i gerçekleşmişti. Kalan aylarda gelir ve giderler Ocak-Ekim dönemindeki yıllık artış kadar artarsa yıl sonu açığı 2 trilyon 924.3 milyar TL olarak hesaplanmaktadır. Yılın kalan döneminde vergi tahsilatının seyri ve harcamaların kontrol altında tutulması, bütçe hedefinin gerçekleşmesi açısından belirleyici olmaya devam edecektir. Orta Doğu'daki gelişmelerin enerji fiyatları ve vergi tahsilatı üzerindeki etkileri ile faiz dışı bütçe giderlerinin seyri, bütçe performansı açısından önem taşımaktadır. Bu çerçevede, yılın kalan dönemindeki bütçe gerçekleşmeleri, OVP'de öngörülen bütçe açığı hedefine ulaşılması açısından belirleyici olacaktır.

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.